

**Latvia
Lithuania**
cross border
cooperation programme
2007 - 2013

part financed by
European Regional
Development Fund

bringing neighbours closer

IEPAZĪSTI KOKUS TĒRVETES DABAS PARKĀ

mammadaba

Dzīvo Latvijas valsts mežos

NO ĪVES SENOS LAIKOS
LIECA ŠAUJAMOS LOKUS.

**PARASTAIS PĪLĀDZIS VĒL TO SAUC: CERMŪKSLIS, ČERMAUKSLIS,
PĪLĒGIS, PĪLEŅGIS, PILIŅGIS, PUCENS, PŪCENE, SĒRMOGLIS,
SERMOKSLIS, SĒRMŪKSLIS, SERMUKŠS**

1. Uzdevums. CIPARU, KAS ATBILST KRĀSAINAM ATTĒLAM, IERAKSTI APLĪTĪ PIE NOSAUKUMA UN KVADRĀTĀ PIE PAREIZĀ APGALVOJUMA.

☐	OGU ĪVE	☐	Mūžzaļš, neliels, zarains skuju koks vai krūms. Skujas tumšzaļas, plakanas, sauc arī par platpaeģli. Visas koka daļas ir indīgas. Aug ļoti lēnām, bet var sasniegt dižu vecumu – pat vairākus tūkstošus gadu.
☐	PARASTĀ BĀRBELE	☐	Zied maijā, ziedi ir dzeltenīgi un sakopoti nokarenos ķekaros. Augļi – sarkanas, iegarenas, skābas, bet garšīgas ogas. Augļus, lapas, saknes un mizu izmanto ārstniecībā.
☐	SEGLIŅŠ	☐	Mūžzaļš skuju koks vai krūms, ar tumši brūnu mizu, čiekurogas sākumā ir zaļas, tad nogatavojas zilgani melnā krāsā. Smaržīgs, izdala ēteriskās eļļas.
☐	VILKĀBELE	☐	Uzzied maijā baltiem ziediem, rudenī nogatavojas sarkani augļi, kuriem vidū ir vairāki cieti kauliņi. Augļi un ziedi satur vērtīgas vielas, kuras izmanto tautas medicīnā.
☐	SARKANAIS OZOLS	☐	Vislabāk pamanāms rudenī, kad sāk iekrāsoties lapas sarkanīgā krāsā, lapām gali ir smaili, zīles – īsas un strupas, nogatavojas tikai nākošā gada rudenī.
☐	KADIĶIS	☐	Zied maijā – zaļgani brūniem ziediem, rudenī šo krūmu krāšņu dara spilgtas krāsas auglis – četrās daļās sašķelta, oranža pogaļa.

2. Uzdevums. AR P – APZĪMĒ PAREIZO APGALVOJUMU, AR N – NEPAREIZO APGALVOJUMU!

Īve aug ļoti lēnām, visas auga daļas ir indīgas. Skujas īvei nomainās ik pēc desmit gadiem.	☐
Rudens pusē segliņš ir labi pamanāms, jo lepojas ar košiem augļiem – sašķeltu četrdaļīgu augli	☐
Kadiķa čiekurogas ir oranžas, tās nogatavojas jau maijā.	☐
Sarkanajam ozolam atšķirībā no parastā ozola zīles nogatavojas tikai otrajā gadā. Mežā zīles ir iecīnījis sīlis.	☐
Kadiķis ir mūžzaļš skuju koks vai krūms. Rudens pusē čiekurogas nogatavojas zilgani melnā krāsā.	☐
Vilkābeles augļi ir līdzīgi mājas ābeles āboliem, tikai tie ir mazāki – tumši violetā krāsā.	☐
Bārbelei augļi ir iegareni, sarkani un skābi, bet vitamīniem bagāti. Augļi ilgi, pat ziemā, saglabājas krūmu zaros.	☐
Sarkanajam ozolam zīles ir īsas un strupas.	☐

3. Uzdevums. PIE DOTĀ APGALVOJUMA IERAKSTI ATBILSTOŠO KOKU VAI KRŪMU!

Sarkanais ozols	Koksne ir smaržīga, cieta un blīva, izmanto suvenīru gatavošanai. Tumši zilganās ogas galu iezīmē krustiņš. Ogas var lietot kā garšvielu pie gaļas vai zivju ēdieniem.	Ērkšķains krūms vai koks ar baltiem ziediem – uzzied maijā. Ziedi un augļi satur vērtīgas vielas – izmanto tautas medicīnā sirdsdarbības uzlabošanā. Augļa vidū ir vairāki cieti kauliņi.
Vilkābele		
Kadiķis	Dzimtene – Ziemeļamerika. Latvijā ieaudzēts 19.gs. sākumā. Iecienīts parku stādījumos, aug arī mežos. Koksni izmanto mēbeļrūpniecībā.	Sastopama sausās un saulainās mežmalās, nogāzēs, uzkalnos, gravās. Stumbrs un zari noklāti trīsstarainiem ērkšķiem. Ogas – iegarenas, sarkanas, skābenas, veselīgas, jo satur viatamīnus.
Parastā bārbele		
Ogu īve	Zied jūlijā ar dzelteniem, smaržīgiem ziediem, bites ziedos vāc nektāru. No koksnes gatavo mēbeles un traukus. Latviešu tautai tas ir sievišķības simbols.	Mūžam zaļš koks, ēnmīlis, aug zem citu koku vainagiem. Koksne ir sarkanbrūna un izturīga, senāk to izmantoja vērpjamo ratiņu izgatavošanā. <i>Uzmanies! Visas auga daļas ir indīgas!</i>
Parastā liepa		